

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ	ГОДИНА	II	СЕМЕСТАР	IV
НАЗИВ ПРЕДМЕТА		Детињство, култура, васпитање (2025/26)		
НАСТАВНИК		Данијела Видановић		
АСИСТЕНТ/САРАДНИК		Милан Миљковић		
ПРЕДАВАЊА				
Недеља рада	Тема			
I	Теоријски приступ детету и детињству- перспективе времена, културе, истраживања о детету, вредности и пракса живота.			
II	Детињство као друштвено историјска категорија- културни и вредносни идентитет.			
III	Схватања детета и детињства кроз историјске епохе.			
IV	Антички период и детињство.			
V	Дете и детињство у средњевековној култури.			
VI	Период хуманизма и хуманистички приступ детињству- значајни мислиоци хуманистичке оријентације.			
VII	Представе о детету и васпитању у српској патријархалној култури- три модела детета.			
VIII	Положај и улога детета у српској патријархалној култури- породица, задруга, социјализација.			
IX	Научни модели схватања детета и детињства.			
X	Самоански модел детињства, одрастања и васпитања.			
XI	Кроскултуралне варијације средстава и метода васпитања.			
XII	Положај детета у савременом свету.			
XIII	Дисконтинуитет између света одраслих и света деце- култура као оквир природе односа.			
XIV	Дете у савременим образовним системима и програмима.			
XV	Дете као компетентно и вредно по себи у холистички оријентисаним васпитним програмима- могућност успостављања континуитета.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аријес,Ф. (1989). <i>Векови детињства</i>, Београд:Завод за уџбенике и наставна средства (176-185; 210-218) 2. Кон,И.С.(1991). <i>Дете и култура</i>, Београд:Завод за уџбенике и наставна средства (37-74) 3. Каменов, Е. (2009). <i>Васпитање предшколске деце</i>. Београд: Завод за уџбенике (65-80) 4. Требјешанин,Ж.(1991). <i>Представе о детету у српској култури</i>.Београд:Српска књижевна задруга (275-316) 5. Сатон-Смит,Б.(1989). <i>Играчке и култура</i>.Београд:Завод за уџбенике и наставна средства (255-267) 6. Пешић, М. (1996). <i>Деџа права- чија одговорност</i>. Beograd: IPA (9-86) 7. Јовић, О.(2009).<i>Права детета- између идеје и стварности</i>. Beograd: Zadužbina Andrejević (30-64) 8. Bruner, J. (2000). <i>Kultura obrazovnja</i>. Educa(17-55; 139-157) 9. Mid, M.(1978). <i>Sazrevanje na Samoi</i>. Beograd: Prosveta (19-265) 				

ВЕЖБЕ		
Недеље	Тема	
I	Разговор- планирани Како су одрасли ваши родитељи, баке деке? Описи контекста, ситуација, обичаја, одговорности, граница, учешћа у свету одраслих, време за игру и дружење, гардероба, играчке, породична хијерархија, регулисање понашања, награде или казне, однос према мушкој деци, однос према женској деци, разлике и сличности. Описивање, дискусија, шта се евентално задржало, а чега више нема.	
II	Антички филозофи о детињству- истраживање извора, презентације индивидуалне или групне.	
III	Средњевековна уметност- како су деца приказана у делима ликовних уметника. Пронажење извора, анализа слика- могућности индиректног закључивања.	
IV	Хуманисти и детињство- одабрана поглавља из изворних дела, групни рад и презентовање.	
V	Презентације студентских радова кроз заједничку дискусију (динамика зависи од броја група и сложености тематике коју су изабрали)	
VI	Српска култура у прошлости- повезивање са историјским чињеницама- како се живело у прошлости- модели детињства условљени начином друштвеног функционисања.	
VII	Радионица: „ Шта од модела прошлости у схватањима детета и детињства“ препознајемо данас у односима, у обичајима, ритуалима...- Дискусија.	
VIII	Карактеристике социјализације у задрузи- социјализација данас (удаљавање деце из света одраслих- дисконтинуитет). Деца као кандидати за пуновредан живот- како схватамо ову чињеницу?	
IX	Дете и детињство у делима дечје књижевности- Бранко Попић, Десанка Максимовић, Ј.Ј. Змај, Љубивоје Ршумовић, Раша Попов....- време, контекст, колективне представе...	
X	Презентације неких анализа студената	
XI	Права деце- чија одговорност (Конвенција о правима детета- на шта нас обавезује, како се то „очитава“ у нашем друштвеном и институционалном функционисању). Права и одговорности- како сагледавамо тај однос? Како сте се у свом одрастању упознавали са вашим правима? Како је то чињено?	
XII	Шта нам говори документарни филм „Babies“- који прати живот беба у четири различите културе (Намибија, Монголија, Јапан, САД.)- разлике и сличности са нашом културом, континуитет или дисконтинуитет у односу на свет одраслих, релаксирано или оптерећујуће детињство.	
XIII	Митови о детету и детињству у савременом свету. Самостално трагање за литературом и групно презентовање.	
XIV	Дете у програму „Године узлета“, дете у Монтесори програму, дете у Ређо програму. Анализа и дискусија.	
XV	Резимеи- припрема за испитне обавезе.	
ЛИТЕРАТУРА		
Литература је иста као и у делу који се односи на категорију наставе, уз самостално трагање студената за изворима- научним и стручним који за њих имају смисла.		
ПРЕДИСПИТНЕ АКТИВНОСТИ	Планирана недеља у семестру/датум, број бодова	БОДОВИ

Вежбе		10
Колоквијум I		20
Колоквијум II		
Практична настава		
Есеј, презентација и одбрана		20
...		
ИСПИТНЕ АКТИВНОСТИ		БОДОВИ
Писмени испит		
Усмени испит		50
Практични испит		
Услов		